

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe semestrul următoriu, respective pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1882, cu prețul cel mai moderat, care se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1882, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedarea foiei *).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) Înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu 28 Iunie.

După diarele unguresci România este tocmai în zilele aceste ospătorească scriitorilor și artiștilor unguresci, cari au întreprins o călătorie până la Turnu-Severinului. Din diarele unguresci aflăm că guvernul românesc, luând seire de evenimentul acesta, a hotărât a trimite o deputațiune la frontieră, pentruca se primească pe vizitatori cât se poate mai splendid. Academia română are să se întrunească din cauza aceasta în ședință estra-ordinară, ca se aleagă comisiunea, care va fi însărcinată a felicita societatea de scriitori și artiști maghiari. Ministrul de culte și instrucțiune Ureche și de justiție Chișu au aflat de bine a se pune în corespondență imediată cu Ludovic Vándory, și a i descoperi: cât se simte România de feri-

cită și de onorată că poate saluta în sinul ei pe reprezentanții erudiților și artiștilor unguri și că doresc (nu ri-deți!) să se apropie și politicesc cât mai amicabil și mai sincer, de oare ce interesele sînt identice. Ministrul Ureche avea se meargă Sâmbăta la Sinaia se raporteze despre sosirea oaspeților maghiari pe teritoriul românesc. Mai adaug: că este o dorință comună ca oaspeții cu ocaziunea aceasta se viziteze și Bucureștii.

Este foarte frumos când cineva în viața de toate zilele omenesc cum se cuvine pe oaspeții ce-i vin la casă. Și în viața, care nu e de toate zilele, aprobăm urbanitatea, căci ea dovedește nobile simțăminte la acei ce o manifestează. Noi am fi cei dintâi cari am sălta de bucurie când am vedea că cei de un sânge cu noi, avînd casa lor proprie, omenesc pe compatrioții nostri cât se poate de bine.

Însă când căutăm mai de aproape la anumite împrejurări nu tocmai de mult trecute și alte care durează încă, mai departe când vedem ce persoane sînt acei oaspeți, pe cine reprezintă, ne înghiață negreala în condeiu, vedînd stăruința care trece departe preste marginile unei primiri bune și cu care guvernul, academiile și mai scie Dumnezeu cine se adoperează a întimpina la fruntării, a invita în capitală etc. pe nesce oameni privați fie oameni de știință măcar și ai festiva în tot felul.

Ne aducem aminte de rețeaua cu care ministrul nostru president a înțimpinat pe regele României, neînvrednicindul în Budapesta nici măcar de o vizită, până nu s'a dus suveranul Românilor la ministrul president Tisza.

Poate că unii vor fi interpretat atunci incidentul acesta de lipsă de simț de curtenire. Nu vom judeca ce a fost; constatăm însă faptul și-l punem alături cu mișcare, pe care ni o trîmbiță diarele maghiare, ea un caracteristic, aducînd aminte, cui va fi de lipsă, că Maghiarul nu este rece cătră cel ce îl prețuește.

Dar ni se va dice că românii răspund rezelei cu prevenire. Aprețuim, o repetăm, prevenirea și scim bine că este un act de urbanitate. Sînt însă margini cari dacă trece cineva preste ele în prevenire, aceasta nu mai are loc în rubrica prevenirii și urbanității.

Ei bine, cine sînt acei ce au pus toată România în ferbere și conturbă și liniscea regelui român dela Sinaia. Este respectabilul prelat catolic apusean Hadynald, care ca orator și ca om de știință este stimat fără deosebire de naționalitate și confesiune. Însă dînsul e și om politic. Ca atare la 1861 și mai tîrziu a fost totdeauna pe partea aceea, care a fost contrară Românilor din Ungaria și Transilvania. De ceilalți, cum e Jokay, Pulszki și Max Falk, afară de aceea că și ei urmăresc aceeași politică care neagă dreptul național al Românilor, mai scim că în diarele, la care sînt redactori și colaboratori epitetul de batjocură ale Românilor nu sînt rarități. Ei „aruncă cu un scadron de husari toată armata română în Dunăre și cu un muc de țigară derangează un front” etc.

Dacă acestia sînt reprezentanți ai științei apoi în măsură mai mare sînt reprezentanții politicii maghiare, care pe cel din România i batjocoresc ear pe noi vrea se ne maghiarizeze. Românii din România trebuia se țină compt de aceasta și dacă în cât ne privește nu așteptăm alt sprigin dela dînsii, precum nici nu așteptăm, cel puțin să nu ne arate demonstrativ, că ei nici cînt permit inima unui creștin nu țin seamă de împrejurările lor și ale fraților lor de un sânge, de și în alt stat politic. Nu numai pe alții, ci și pe sine trebuie să se respecte, cine vrea ca se fie respectat.

Că prin primirea estraordinară ce se face vizitatorilor din cestiune în România se va ameliora soarta noastră ear nu așteptăm și nici se își închipuiescă Românii de dincolo că vor isbuti se facă așa ceva. În privința aceasta naturelul unguresc e cu mult

mai cerbicos decît să se demită pentru prînduri și vorbe frumoase la concesiuni.

S'a amintit de identitatea intereselor. Nu odată și nu de ași sau de eri am accentuat identitatea de interese între Adria și Marea neagră. Însă toate vorbele Românilor în privința aceasta au mers în vînt. Faptele ne fac se desperăm în sinceritatea acestor cuvinte dacă s'ar întempla să le mai auzim vreodată din partea politicilor maghiari. Dacă ar sta în puterea politicilor de soia acestia ei ne ar maghiarisa, ca prin noi să se maghiarizeze toată românimea până în Marea-neagră.

Ei, dar poate că cei de dincolo vor fi mai norocoși intru a converti la o politică mai favorabilă și pentru noi Românii din Ungaria și Transilvania. Se dea Dumnezeu, că neam bucura. La astfelu de succese înse se cere altfelu de porneală!

Revista politică.

Sibiu, în 28 Iunie.

Cu toate că reforma în armată nici astăzi nu se scie pozitiv cum are să fie totuși este discutată în diare și din punct de vedere militar și politic. Din punct de vedere militar „Wehrzeitung” într'o recensiune foarte serioasă o aseamana ca stațiunea ordinc de batalie (ordre de bataille) din ziua de astăzi. Din punct de veder politic „D. Ztg.” din Viena susține că reforma aceasta este concesiunea cea mai mare și cea mai hotărîtoare din toate concesiunile căte s'au făcut până acum Maghiarilor. Ceea ce nu s'a putut ajunge prin pactul dela 1867 s'a ajuns acum, pentrucă prin crearea divisiunilor teritoriale unguresci s'a pus temeiul unei armate proprii unguresci. Interesant este că „D. Ztg.” dice: Începutul pentru organizarea unei armate de sine unguresci s'a făcut. Din punct de vedere german n'avem să objectăm nimica în contra acestui progres al independenței unguresci.

FOIȚA.

Regina României și Dora D'istria. *)

Reproducem următorul articol din „La missione della Donna.” El a eșit din penă d-nei Ida Melisurgo Vegezzi-Rusca, flica consulului român dela Torino (Italia.)

România care de abia de cât-va timp a scuturat jugul străin, după ce a lăsat atîta fii ai săi pe câmpiile Bulgariei luptînd vitejesc în contra Turcilor, după ce a atras admirațiunea Europei întregi prin luptele din pregiurul Plevnei; acum, încetînd războiul, rămînînd liberă și independentă și proclamîndu-se regat, caută gloria în câmpii industriei și comerțului și în luptele roditoare ale științei. Se observă o repede înaintare a artelor frumoase; literatura mai cu seamă înflorește și se află într'un period de mare desvoltare. Aceasta pentru că

Regina României, care e o învățată cultivatoare a artelor și literaturii, proteje pe literați și Ea însăși și-a luat sarcina de a face cunoscută literatura română în afară. Ascunsă de altmintrelea sub modestul pseudonim de Carmen Sylva, a publicat un volum din poeziile celor mai de căpetenie scriitori români pe cari Ea i-a tradus cu eleganță în nemțesc, volum care a fost primit foarte bine de teribili critici din Lipsca și Berlin. Tînta Reginei e fără îndoială măreață și nobilă, cu totul deamă de Ea care iubesc atît de mult a doua sa țeară.

Pe drept cuvînt Români se laudă cu Regina lor, care e înzestrată cu un mare geniu, de o energie nu comună și în sfîrșit cu un ales fel de a simți și de a cugeta. Afară de aceste calități, toți și aduc aminte de ceea ce făcu Ea în timpul războiului dela 1877—78, în care se arată pe atît de mare patriotă, pe cît de bună și caritabilă. E destul să amintim că se afla acolo, unde răniții cereau îngrijire, în spitaturi, în ambulanțe și chiar pe câmpul de bătăe. Înfință cu cheltueala

Sa mai multe spitale provisorii și ajuta pe apărătorii țerei cu o iubire de mamă. Entusiasmul pe care îl deșteptă această nobilă și generoasă purtare a Sa fu atît de mare încât poporul, nemulțămîndu-se de a i arăta simțămintele sale cu urări continue, o numi Muma răniților, titlu care conține cea mai frumoasă laudă ce se poate face Reginei.

Elisabeta României e de o activitate minunată. Ea se ocupă de literatură, de pictură și de musică, și cu toate aceste nu uită pe copiii săraci protegiați de Dînsa și nici chiar plictisitorul ceremonial de curte. Și ea și cum acestea n'ar fi de ajuns, Ea face studiile cele mai serioase asupra etice sociale și asupra economiei politice, ba a și avut satisfacțiunea de a obține la guvern ca administrațiunile publice, cum bunăoară armata, spitalurile și celelalte să se procure numai pînăze țesute de țărance. Astfel a isbutit să scoată din miserie clasele sîrace ale țeranilor și ale lucrătorilor, căutînd în ori ce mod să aline durerile pe cari le îndură pâr-

țile mai puțin civilisate ale României.

Dar, lăsînd la o parte că e regină și judecîndu-o fără pasiune ca literată, nu putem face mai puțin decît să lăudăm sincer pe Elisabeta României, fie pentru întinsa și adîncă învățatură care se vede în poeziile sale, fie pentru dulcea și simplitatea stilului și pentru delicateța cugetărilor, cît și pentru originalitatea și singularitatea ideilor, cari mai mult se ridică în cea mai de curînd publicațiune a unei poeme filosofice Iehova sau vechia legendă i Ovreiului rătăcitor, unde își arată toată puterea genului Său pentru că această nouă lucrare e în genul lui Faust al nemuritorului Goethe. Acum dînsa are de gînd să tipărească „Liniscea mea,” care va vedea lumina la Berlin.

Cu alte cuvinte Regina României e o femeie de un geniu excepțional, care va face epocă în istoria literaturii românesce și a celei germăne.

Nu mai puțin ilustră decît Ea mai e și o altă femeie, princessa Elena.

*) Națiunea.

Generalul Scobeleff, care alarmase lumea cu vorbirile sale, a murit lovit de apoplexie (gută) în Moscva.

Telegrame dela 8 Iulie n. spun că „România liberă“ din București anunță venirea lui Cogălniceanu la ministeriu spre a ocupa postul de ministru de externe.

Masacrul din Alesandria.

Raportul oficial despre masacrul din Alesandria este făcut de un funcționar superior egiptean către șeful său. Funcționarul a fost martor al acestor scene înfiorătoare. Raportorul se exprima astfel:

După cum vă este cunoscut, comisiunea de anchetă pentru vamă în urma ordinului Dvoastre, se întrunise în 11 Iunie pe la 3 oare după amiaza în sala ministeriului, când deodată fu avisată că pe stradă s'a început o pâruială, care devine tot mai amenințătoare. Escelența voastră ne ați părșit dicându-ne să ne continuăm lucrările; de oare ce credeți, că cel mult în o oră vă veți reîntoarce.

După ce membrul comisiunii Rogers Bey ocupă locul presidential, noi ne puserăm la lucru fără să ne mai gândim la aceea pâruială.

Pela 4¹/₂ oare veni Agade Effendi, secretarul arabic, care se duse să aducă din biroul său un document, de care aveam trebuință. Fața lui era foarte turburată. ne istorisi că afară pe stradă oamenii se bat de moarte se și împușcă unii pe alții.

Yussuf Bey Pertem, un membru al comisiunii, propuse să suspendăm lucrările noastre și să mergem să restabilim ordinea și liniștea: alți membrii și perdură cu totul cumpătul și nu sciau ce se facă să aștepte pe Escelența voastră s'au să se ducă fiecare la familia sa, care poate că era în pericol? În sfârșit pe la 5 oare am ridicat ședinta și ne-am dus cu toții pe stradă.

Gardiștii polițienesci (Mustach fezim) sedeau în linie, povestind și fumând la poarta palatului ministerial; pe strade însă se desfășura înaintea ochilor noștri o priveliscă stranie.

O mulțime de oameni îmbrăcați europenesc, o mulțime de posesori de prăvălii și alții alergau spre casă. Mulțimea se vedea că este numai spărită, dar nu infuriată.

Pe drum auzirăm cuvântându-se că creștinii trebuiesc omorâți; alții diceau, că Grecii au ocupat piața Mehmed Ali și au oprit pe musulmani, ca să meargă acolo.

Cu cât străbăteam mai nainte, cu atât mulțimea era mai deasă.

Când am ajuns la poliția centrală, această mulțime avea cu totul altă în-

fățișare. Se vedea că este compusă din clasa cea mai de jos a populației. Era o adunătură de strenteroși. cu capul gol și cu părul în disordine, cari se înarmaseră cu ciomege pari ș. a. Un răcnet sâlbatic și blasteme îngrozitoare eșiau din pepturile lor.

Printro întâmplare extraordinară eu și Rogers Bey Seligman am rămas la olaltă; ceilalți colegi s'au despărțit de noi.

Ne am vârit prin mijlocul maseilor și cu mare greutate am străbătut până la colțul prefecturii polițienesci.

În timpul acesta sosesce o trăsură cu doi răniți. Ei erau așezați unul peste altul în fundul trăsorei: de asupra era un European și de deșubt un arab. În trăsura se aflau încă patru agenți polițienesci și un al cincilea ședea lângă visitiu.

Trăsura era urmată de o mare mulțime de sdrențeroși, care nu mai încetau cu injurăturile și blestemurile. Din unele altele am înțeles că răniții — cari se pot privi ca urzitorii întregii mișcări — erau un servitor arab și un maltes.

Mulțimea striga; „Dău cu Sultanul, moarte necredincioșilor!“ Numai decăt după această trăsura veni alta care cercă să ia drumul spre biroul vamal. În acaasta se afla un European care purta pe cap o pălărie de paie.

Abia se suci puțin trăsura și deodată fu impresurată de mulțimea, care dedu năvală de toate părțile. Fiecare lovî cu ciomagul pe nenorocitul european, pe care l'am văzut odată că se ridică pune mâine la cap și curând după aceea cade prăvălinduse. Mai mult nu l'am mai văzut, căci mulțimea ne a împins fără voia noastră cu ea înainte.

Doi soldați dela marină ațitară și mai mult pe ucigași căutând a provoca un masacru sistematic. Unora le dicea să meargă și prin alte locuri și pe alții i indemna să se suie pe capra dela trăsura, de unde pot să lovească mai bine. Gardiștii dela prefectură se adunară împregiurul cadavrului strigând, că toți creștinii trebuiesc omorâți.

Noi ne duserăm pe drum înainte.

În dreptul caselor de schimb întâlnirăm o trăsura, în care se afla amiralul Beauchamp-Seymour și ajutorul său. Ei erau în drum spre țărmul mării; din cauza mulțimei însă nu putură să străbată mai departe. Visituul întoarse trăsura și stătu pe loc. D. Mario Vernoni explică celor din trăsura, că încercarea lor de a ajunge la bordul corăbiei este zadarnică și că se expun numai pericolului, de ași perde viața. Noi — Rogers Bey și eu — ne apropiară și confirmară

cele dișe de Bernoni. În timpul acesta Vernoni avisează un sergent al orașului, pe care îl cunosea și îl roagă să se suie pe capră și se conducă trăsura amiralului la arsenal. Sergentul se suie pe capră, visituul întoarse trăsura și pornesc.

La oare-care distanță întâlnim o altă trăsura. În ea se află un european rănit și plin de sânge de sus până jos, care se apăra de loviturile crunte ale Fellahilor sdrențeroși.

Puțin mai nainte, dăm peste consulul general al Greciei, d. Rangabe, care se ducea spre poliție. Voiam să mă apropiu de trăsura și să l rog să se întoarcă. Tocmai când pornisem spre dânsul, trei sau patru greci trec pe dinaintea noastră și aleargă în fuga mare pe o stradă, care scoate la port. După ei urmau vr'o treizeci s'au patruzeci de Fellahi, înarmați cu ciomege, care în fuga lor mă aruncară și pe mine la pământ. Când m'am sculat, trăsura consulului grecesc era deja încongiurată de o mulțime de oameni.

De aci pornirăm mai departe spre piața Mahmed-Ali, fără să ne prea grăbim și fără să ne mai uităm îndărăptul nostru. Adevărul este, că n'am mai văzut nimic deosebit, ne-a surprins însă purtarea gardelor polițienesci dela Caracol, care se afla alături cu cafeaneaua de l'Europe. Ele erau atât de liniscite și fără grije, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic. Stau, ședeau, povesteau, fumau și nici nu voeau să scie de cele ce se petreceau. Puscile erau la locul lor și nimenea nu se gândea la ele. Cu deosebire m'a frapat sentinela, vedând o într'o stare de tot somnuroasă; căsca când am trecut pe acolo.

Când am sosit în piață, am voit să trecem în partea cealaltă, când de odată ne strigă cineva pe nume. Era Haider-pașa, care se afla în casele dlui Maroque. Ne pofti să ne apropiăm de dânsul și ne întrebă, că ce mai este nou. De oare-ce nu ne înțelese ne invită să mergem sus la dânsul. Abia ajunserăm în cameră și vedem venind un pluton de garde polițienesci (Mustahfezim) din strada franceză. „Vine miliția dișei lui Haider-pașa“, acum se va pune odată capet acestor turburări. Cum esprima aceste cuvinte, observ că în dreptul gardiștilor polițienesci vine o mulțime de Fellahi sdrențeroși înarmați cu ciomege injurând și amenințând. Acum mi adusei aminte de cele ce le-am auzit la prefectura poliției, adică că piața este ocupată de greci. De sigur acești miserabili n'au avut curagiul să vină singuri, de aceea s'au alăturat lungă gendarmi și cu ajutorul acestora au ocupat piața.

Îndată plutonul a ajuns în mijlocul pieței, vulgul, ce îl însoția, s'a împrăsciat peste toată piața. Erau cel puțin 5—600 de persoane, care se desfăcură în cete de câte 50—100 inși și se postară în piață. O ceată se îndreaptă spre pavilionul muzicii; musicantii (din arsenal) trebuiră să o ia la fugă. După aceea tot această ceată se duse la kiosk, unde se vindeau beuturi și prăjituri. În câte-va minute strică și sparse tot ce se afla, jefuiră ce putură și după aceea dărămară și kioskul.

În timpul acesta alte cete se luau după europenii lipsiți de ori-ce arme. Eu însumi am vădut de pe fereastră cum au măcelărit patru europeni.

O ceată alerga după un european, care spărit începu să fugă. De oare-ce Fellahii nu îl puteau ajunge aruncară cu lemne după el, până când acesta cădu și după aceea îl omoriră cu ciomegele. Une-ori, dacă o ceată persecuta pe un european și alta îi făcuse sfârșitul altui european, cea de a doua sărea în ajutorul celei dintâi și închidea drumul celui urmărit și ambele cete apoi îl masacrau.

Dacă victima era moartă s'au se părea că este moartă se posta un gardist lungă corpul fără viață. Această măsură se lua ca să nu vină cineva să dea ajutor acestei victime, s'au în cazul când nenorocitul n'ar fi fost încă mort, să i se dea ultima lovitură de moarte.

Unul din cei patru europeni fu resturnat la scara hotelului de l'Europe. Asasinii creșură că este mort. După câte-va minute însă, victima se tiri vre-o doi pași; cum îl observară miserabili se puseră și îl tocară cu ciomegele în cap, până când își dădu sfârșitul, că mai mult nu l'am mai vădut mișcându-se. Sentinela, fără să încerce a da cel mai mic ajutor, se plimbă în sus și în jos cu pușca la umăr și fără să se turbure cât de puțin.

Un alt rănit cădut la colțul stradei dintre casa Cicinia și casa dlui Marque fu sugrumat de gardistul Ghafir, care nu se mulțami numai cu atâta ci îi mai sfărîmă capul cu o piatră.

Ceilalți doi europeni muriră în câte-va minute în urma grelelor lovituri, ce curgeau ca ploia. Cu toate strigătele de durere ale victimelor și urletul selbatec al tâlharilor totuși se putea distinge și sgomotul ce îl pricinneau loviturile ciomegelor pe corpurile nenorociților și se auzea întocmai ca un foc de pluton, a cărui sunet este slăbit de îndepărtare.

Copii mici de 10—12 ani, loveau fără remușcare corpurile moarte și le batjocureau în modul cel mai oribil spre bucuria celor mai mari. Acești copii duceau și vestile dela ceată la ceată și pentru răniți se îngrijeau să și primească ultimele lovituri. Dacă se spărgea vre-o magasiă de mărfuri, ei le prădau.

Pe la oarele 5³/₄ trecu pe sub ferestrele noastre și Suleyman-Bey, colonelul unui regiment din Aleppo, fiul lui Damond-pașa. El era în trăsura însoțit de un oficer de ai săi. După ei venea o altă trăsura, în care se aflau doi oficeri. Toți trecură fără să fie cât de puțin mișcați de acest măcel de oameni. Ba povesteau și fumau, ca și când ar fi eșit în plimbare. Am fost foarte surprinși de această purtare.

Pe la 6 oare sosi și colonelul gendarmilor însoțit de gardiști, inspectă piața, adună pe toți sergenții orașului, câți i-a găsit pe acolo și îi conduce în strada surorilor (Ibrahimieh). În chipul acesta în piață n'a mai rămas nici un soldat polițienesc, deși unii dintre ei își făcură datoria intervenind în favorul victimei contra persecutorilor.

Pe la oarele 5 mulțimea care ocupase piața și care nu își găsea de-

Ghica, *Dora d'Istria* sub care nume e în deobște cunoscută și care de mulți e creșută dalmată sau albanesă; dar din contră, ea e o româncă, fiind născută în București dintr'o familie a vechii nobilimi românesce. *Dora d'Istria* e o femeie superioară, prin profunditatea geniului, multora din bărbății de știință. Ea cunoasce mai multe limbi; franțuzască, englezască, nemțescă, italienească, grecească modernă și cea veche, albaneză și sanscrită; membră a Academiei de litere și științe din Athena și a altor multe societăți științifice și literare, face studii foarte erudite asupra cântecelor populare albanese și românesce, asupra a grele cestiuni de etică socială, și publică trei studii adânci asupra condițiunii femeii: *Les femmes en Asie*, *Les femmes en Occident* și *Les femmes en Orient*; publică două studii asupra lui Marco Polo și Giovanni del Piano Carpino și două altele, despre Rămăyana și Mahābhārata; tipări apoi un mare număr de articole, opusculă, scrisori și memorii, pe cari diarele și revistele tuturor națiunilor se grăbesc ale reproduce.

Afară de acestea, *Dora d'Istria* e foarte învățată în archeologie. Dânsa e, cu alte cuvinte, o adevărată femeie de știință, nu i lipsește un spirit fin de observațiune, judecată dreaptă, voință de fer și farmec în scriere, toate calitățile cari se întrunesc pentru a face dintr'nsa femeie mai mult singulară de cât rară.

Românii pot fi mândri cu aceste două femei, destinate literate, cari amândouă cu puterea geniului lor măresc renumele României. Ei nu pot uita de Regina Elisaveta, pentru că Dânsa, de și germană, iubesc din inimă țeara Sa de adopțiune și nici nu vor pute să nu și aducă aminte de *Dora d'Istria* care, de și cosmopolită, e concetățeană lor, și meritele ei peregrine onorează țeara în care s'a născut.

Noi putem asigura că aceste două individualități așa de mari, aceste două nume atât de strălucite, sunt și vor rămâne tot deauna săpate alături cu al lui Bolintineanu, V. Alexandri I. Eliade Rădulescu, A. Hurmuzachi, Aug. Treb. Laurian și alții, în mintea ori cărui Român și în a acelora cari,

profesează cultul artelor frumoase și al literilor.

Elisaveta a României și *Dora de Istria* sunt acum nume faimoase în lumea întreagă, și noi Italienii nu putem de cât să ne bucurăm din inimă de aceste două mari figuri de femei, cari ilustrează cel mai frumos period al renascerei fraților noștri Români.

* (Congresul studenților români din România liberă) se va ține în anul acesta în Băcău, sub președinția dnului Schaabner, român de origine străină. Și noi străinii de origine română de aici dorind doriam diua, în care la Băcău vom îmbrățișa pe frații noștri. Acuma însă ne temem tare că noi, străinii de origine română o vom pățio cu românii de orgine străină, ca și în toamna trecută streinii de origine română cu românii de origine română.

Un student român.

stulă ocupațiune în măcelărirea europenilor, se apucă se prădeze prăvăliile, a căror uși le sfărâmară cu ușurință.

Poliția călare și pedestră, care se afla în piață și de astă-dată a fost tot atât de puțin activă spre a împede ca furturile, cât fusese mai înainte pe timpul măcelului.

Pe la oarele 6 se făcu liniște în piață. Noi câte — și trei: Haider pașa, Rogers Bey și eu ne suirăm într-o trăsură și pornirăm. Pe Rogers Bey lămas lăsat la colțul stradei, în care locuia, și noi am pornit mai departe spre canalul Mahmedich. Pe drum vedurăm în strada Tewfik o mulțime de oameni ducându-se cu izbînda jafului: unii țarau după ei mese încărcate cu mătășării și alte obiecte de lăuc; alții își duseră în cămeșile lor lungi obiectele furate.

Vedurăm și un polițaiu cum a pus mîna în gât la doi hoți, care ținea încă în mîni obiectele furate. La poarta orașului soldații poliției opriră pe jefuitori și îi curățiră de prădile lor.

Afară înaintea porții așteptau o mulțime de oameni; se vedea că sînt îngrijiați și înspăimîntați. A trebuit se li se interdică europenilor și arabilor de a merge pe această cale în oraș. Mai încolo spre cîmp domnea liniște completă.

Cînd am ajuns la Tita-Bey Hekekvan, la țermul capului, tot se părea atît de pînîc, în cît îți venea a crede, că în oraș nu s'a întîmplat nimic deosebit.

Carêre cu apă udau stradele și oamenii își vedeau de afacerile lor ca de obicei.

Acestea le-am vădut domnule... în 11 Iunie.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Din comitatul Huniadoarei.

„Să te ferească Dumnezeu de domn de român”. E lăpîtă dîcerea aceasta la poporul nostru. Dîcem numai lăpîtă, ca se nu fim siliți a dîce generală. Și ea ca toate dîcerile poporului român e basată pe triste experiențe.

De un timp încoace nu cam audiam plîngerea poporului manifestată. Funcționarii de român — rari ca corbul cel alb, — mai au și inimă. Așa se pare a fi pe alte locuri, singur comitatul nostru, bătut și de Dumnezeu și de sfinți, se plînge neîncetat, căci atîția oameni slabi la caracter, rar se vor mai găsi în statul nostru, care între noi fie dîs, mulți funcționari depravați a produs. Și noi ca oameni de pe sate, gogomani, cum ne-a lăsat Dumnezeu —, nu ne prea putem esplica, de unde vine, că tot prin comitate locuite de români se produc astfel de oameni. Poate că înaltei stăpîniri înadins i se recomandă ai alege. Noi vom lăsa la o parte posibilitățile și vom enara fapte împlinite, căci e bine ca faptele oamenilor să fie vădite.

Notariul cercual al Certejului de jos Sirbina, născut român, și mare patriot modern, nu scie cum să se mai recomande puternicei oblăduiri. Scim cu toții ce frică cuprinse pe unguri și tot cuprinsul lor de emisarii ruși, ce i producea bolnăvicioasa fantasmă a maghiarilor prin comitatele locuite de români. Așa vestea cu armele din bisericile românesce din Brașov și Dobru. Domnul Sirbina, ca om cu simțăminte patriotice n'a voit să rămână mai inferior semenilor sei. Se apucă și face arătare la procurorul de stat din Deva, că cutare preot ortodox român, să-i dîcem G. O. din S. umblă din sat în sat, adună poporul

în gloate, proclamă răscoală în contra statului, l'îndeamnă să prîndă armele, să nu mai contribue la sarcinile statului, că — veți Doamne — vine muscalul — drăguțul de muscal — și finis Hungariae.

Nu voi descrie pre lung acest proces interesant, la care au fost părtași preste 26 de oameni.

Resultatul e, că acusa s'a dovedit de falsă, contra notariului și a consoților lui s'a dispus cercetare criminală pentru falsificare de acte publice. S'a dovedit adevă că între actele acestui proces multe erau falsificate de domnul notariu, care ca om modern, a mai tras și vre-o câțiva oameni în belea.

Nu va fi de prisos să amintesc că acusatul preot a intentat contra acestui notariu proces pentru calumniare. Vom vedea ce va urma.

Acestea servească ca răspuns și la varietatea diarului „Hunyad” din 25 Martie a. c. Nr. 12 privitoare la acest obiect.

Pe omul păcătos îl muștră conștiința, și nui dă pace, nici liniște. Și păcatele sînt de mai multe feluri. Domnul notariu credea că omul numai prin denunțări poate deveni mare. Avea păcatul acesta, și ce să i faci păcatului, dacă e păcat. Nu se putu liniși, ceea ce elucru natural.

Așa sînt și patrioții moderni. În toată primăvara visează de răsculări românesce, și de puscii muscănesce. Feștesc — cum sar dîce, — pe dracul pe părete. Și aceasta încă e foarte natural. Fantasia bolnăvicioasă multe produce, și conștiința rea de multe e capabilă.

Noi înregistrăm faptele, și constatăm că Dumnezeu nu bate pe om cu ciomagul, sau după cuvîntal dîlei — cu „

Cetim oare cum surprinși în „G. Trans.”

Dela Sibiiu primim spre publicare următoarea circulară:

Nr. 3. 1882. Comit. elect. perm.

Preastimate Domnule! Prin concludul conferinței generali electorale dela 12—24 Maiu 1881 membrii partidei naționale române s'au ingagiât la conlucrare loială și zeloasă spre desvoltarea unei amăsurate activități întru valoarea programei statore în toate inferioarele sfere ale vieții publice. Pentru posibilitatea atarei activități se recere însă ca alegătorii nostri să poată esercita dreptul de alegere, ce le compete în sensul legilor. Față de aceste s'a constatat, că alegătorii români de multe ori devin sterși din listele electorale sub preteste nebasate în legi; ear pe de altă parte se inscriu în acele liste indiviși, cărora nu le compete dreptul electoral.

Apropiindu-se timpul, în care sînt a se rectifica listele pentru viitoarele alegeri în reprezentanțele municipaleților. Vă atragem atențiunea asupra acestei impregiurări vă recercăm a vă informa esact despre starea acestor liste din ținutul dvoastre, și a reclama la timpul său în contra stergerilor și respective inscrierilor nebasate în legile din vigoare.

Spre orientare se înseamnă, că în sensul §-lui 44 al art. de lege XXXIII din anul 1874 ori care alegătoriu, care e inscriș în lista electorală a vre-unei comune dintr'un cerc electoral, are dreptul absolut a reclama în contra de ori ce și ori câte inscrieri s'au stergeri nelegale din întregul cerc electoral. Plenipotențiare nu se prescrie în lege, prin urmare nu se poate pretinde.

Sibiiu în 18/26 Iunie 1882.

Comitetul electoral permanent al partidei naționale române.

Afacerea dela Tisza-Eszlar.

Să scrie diarului „Függetlenség” dela Nyregyháza, că starea obiectivă și subiectivă a procesului este hotărîită. Din mărturisirile celor prinși s'a constatat, că ei a omorit pe Solymosi Eszter în sinagogă, și aceasta spre scopuri rituale. Complicii au arătat și locul, unde s'a îngropat trupul Estirei. Tribunalul cercetînd n'a aflat acolo trupul fetei, a descoperit însă urmele unui trup de curînd înmormîntat, care se vede că a fost furat de acolo. Mai multe cercetări și săpături au rămas fără rezultat. Mai lipsesce numai *Corpus delicti*. Plutașii jidovi au spus, că cine le-a dat lor trupul dela Dada îmbrăcat în vestimintele Estirei Solymosi. Aceasta s'a adus la cunoscînța ministrului de justiție. Jidanii din Nyregyháza, cu toate că lucrul se ținea strict în secret, înțelegînd despre acestea, după abdicerea lui Neumann, și au tocmît de apărători pe advocații Eötvös și Funtak.

Varietăți.

* (Parastas.) Conform ordinului oficiului protopresbiteral dedto. 29 Maiu a. c. v. Nr. 163; s'a celebrat în toate bisericile tractului protopresbiteral gr. or. „Sighisoara”, în duminica din 20 Iunie a. c. v. parastas solemn pentru fericita odihnă a repausatului Archiepp. și Metropolit Marele Andreiu Baron de Șaguna.

* Dr. Absolon Todea este trecut în lista camerei advocaților din Alba-Iulia ca avocat în Cămpeni.

* (Postal.) Direcțiunea reg. postală publică concurs cu termen de trei săptămîni dela 3 Iulie n. pentru stațiunea de magistrul postal în Mănăstur (Kolozs-Monostor) care pe lîngă depunerea unei cauțiuni de 100 fl bani gata este provădută cu următoarele emolumente: 150 fl salariu și 40 pașal de cancelarie.

* (Trenuri de plăcere la Ogna.) De Sămbătă în 8 Iulie n. s'au început comunicațiunea trenurilor de plăcere între Sibiiu și Ogna în fie-care Mercuri și Sămbătă. Trenul de plăcere pleacă dela Sibiiu la 3 oare după amiază și se întoarce la 9 oare 46 minute seara.

* (Foc.) Sămbătă seara pe la 7 oare s'a escat foc în pivnița băcanului Fuchs de aici în care era depozitul de petrolu pentru vinderea în detaiu. Zidindu-se în grabă ușa și ferestile pivniței focul fu înădușit. Un învățacel care era în pivniță s'a ales cu răni considerabile.

* (Încercare de sinucidere) Un elev din clasele superioare dela gimn. ev. de aici vedînduși calculii rei în atestatul de pe anul scolastic încheat, a beut opium. Întrevenind în grabă ajutorul medical, candidatul de sinucidere a fost mîntuit.

* (Esamen.) În 4 Iuliu st. n se ținură esamenele la scola de fete de stat din Beiuș, — elevele scoalei, fiind ținutul românesc, sînt mai mare parte române; pentru că cele două confesiuni române lipsind zelul și conțelegerea nu sînt în stare a suțină măcar o institutoare română ci și lasă ficele în mîinile altora, — fiind dar învățacele mare parte române a debutat să se aplice și o educătoreasă română, și aceasta sa aplicat în persoana Domnișoarei Aurelia Roșescu amabila fică a Reveredis. Domn Protopresbiter grec-orient. din Cluj.

Instrucțiunea și educațiunea cu tot dreptul a dobîndit cu memorata Dră precum sa dovedit la esamenile amintite, manifestîndu și Dsa în modul cel mai eclatant capacitatea pedagogico-psychologică, adevă se vedea că au cunoscut însușirile spirituale și familiari diverse a elevelor, și con-

form acestora s'a scoborît în inimă lor și cu afabilitatea, modestia și prudența sa întru atîta, în cît le au atras la dînsa și în puțin timp de 6 luni a făcut progres escelent, copile de 6—8 ani cetînd scriînd românesce, unguresce, copile și maghiare încă multe luînduși și limba română, măcar că e studiu numai extraordinariu. Îndeșert sa făcut încercare la înalt. Min. de a fi ordinaru și aci cred că voia părinților esprim, cînd esprim mulțămîta publică Dsă pentru bunăvoința că a propus gratis limba română; sperăm că Dsa în interesul educațiunei populare și în special al provinciei noastre va persiște și pe anul venitoriu scol. cu zel nou a vîrsa în mlădițele vieții germinale științei și culturii.

Un ospe.

* (Banchet.) Dela Brașov se scrie la „P. Ll.” că în onoarea comitetului celui nou s'a arangiat la „Nr. 1” un banchet de 300 persoane. Între toastele purtate s'a purtat din partea P. prot. I. Petric unu pentru comitat, din partea dlui Lengeru (românesce) pentru dieta Ungariei și din partea dlui Sorescu pentru familia Bethlen.

* (Dela Făgăraș) se scrie la „Gazeta Transilvaniei” că la banchetul de instalare al noului comite suprem s'au încins dispute pentru că inspectorul de scoale Shreiber a purtat toastul său în limba nemțească și a observat că ce frumos ar fi fost dacă pe poarta de trimf la ocaziunea primirei noului comite inscripțiunea ar fi fost în toate trei limbile ținutului. Alt toast din partea unui avocat român care făcea alusiune la fasciculul de nuele, care nu se poate rupe pînă cînd sînt toate la olaltă, a ofensat pe un „patriot” în cît a reflectat că toastantul se nu vorbească de nuele, pentru că acele prefăcute „în chingi de opincă” s'ar putea aplica pe spinarea lui. Comitele vedînd desbaterile aceste „urbane”, s'a sculat dela masă și a declarat că e indispus și obosit.

* (Diarele din România ne vin de un timp încoace neregulat și a une-ore, adevă unii numeri nu ne vin de loc. Irregularitatea merge în unele casuri așa de departe, încât nu mai scim să ne orientăm cu schimbul. Afară de „Alegătoriu”, „Timpul”, „Telegraphul”, „Resboiul” (W) „Frăția Italo-română” cari și dacă vin câte-odată numai după două zile, vin cel puțin număr de număr neștirbite, celelalte se deosebesc numai prin aceea că nu intrerup cu lunile sosirea lor la noi ca bună oară „Posta” din Galați „Adevărul” din Focșani și celelalte din Pitești, Craiova și de pe unde mai apar în provincie. Diarele ce apar în limba francesă în Bucuresci sînt cel puțin consecvente în lipsirea lor cu totul. Rugăm deci pe on. Redacțiuni căror le trimitem foaia noastră în schimb se aibă bunătaatea a dispune ca să ne vină diarele Dlor regulat, căci altcum, cu părere de reu dar siliți de modestele mijloace de care dispunem, vom fi siliți a intrerupe și din partene espedarea foaiei.

* (Hoch der Kaiser.) Sub acest titlu cetim în diarul „Ellenzék” din 8 Iulie, următoarele: Scola reală militară din Cassovia și-a serbat încheerea anului în 29 Iunie. Serbarea s'a început la 8 oare dimineața cu oficiul dumnezeesc după ritul catolic. Elevii au ocupat localitatea destinată spre acest scop cu carte de rugăciune în mînă. În dosul lor stau generalii și alți oficeri. Mai erau de față unele celebrități civile și mai multe dame. După oficiul divin oaspeții au esaminat lucrările scripturistice ale elevilor, pe cele geografice, geometrice, și desemele libere. Erau lucrări în limba germână, maghiară, bohemă și francesă, foarte slăbuțe și

ilustrau în modul cel mai miserabil, că în Cașovia școala reală militară nu pune nici un pond pe limba maghiară. În timpul acesta oaspeții sau intrunit în sala cea mare. Aici s'a cetit în fața publicului classificațiunea elevilor, s'au împărțit premiele, după care apoi directorul institutului a rostit o cuvântare bine simțită, și a închieiat cu urări de fericire pentru supremul belliduce împăratul. E de însemnat că pe regele apostolicunguresc nu la amintit cu nici un cuvânt, pre cūm se vede la școala reală militară din Cașovia nici că știu despre existența lui.

La esamenale orale am auzit de-clamându-se în limba germană maghiară bohemă și franceză. Cu un cuvânt esamenale ne au făcut impresia că în acest institut se dă mai mult teren limbii boheme decât celei unguresci și că cu intenție se pune în cătuși spiritul unguresc, ca astfel și noi să ne supunem limbii mărșavilor de bohemi (csehpimaszok).

* Pe tabla cea neagră a universității din Agram e lipită o ordinațiune gubernială în puterea căreia studenților până la alte dispoziții, nu le este ertat a conveni afară de zidurile cetății Agram. Libertate și earăși libertate la anul Domnului 1882!

* (Un usurariu înșelat). „P. Ll.” spune că în 7 Iulie n. s'a arestat în Cluj o doamnă Vestemian fiind acuzată de împrumutătorul de bani Paschel. Cest din urmă primia dela d. V. să i aducă oameni, cari aveau lipsă de bani. Acestora le împrumuta din prisosul seu sume pe lângă camete mari. Doamna amicabile înse aducea și polițe acceptate de „nume bune” și Paschel da banii. După oare care timp Paschel se pomenesc că „numele cele bune” erau ficțiuni și că iau făcut o pagubă de 16,000 fl. Din cauza aceasta au pârît pe „colaboratoarea” sa la tribunal.

Loterie.

Sâmbătă 8 Iulie n. 1882.

Budapesta: 7 46 65 20 61

Bursa de Viena și Pesta

Din 8 Iulie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.—	120.—
Renta de aur ung. de 4%	89.25	89.25
Renta ung. de hârtie	87.40	87.35
Împrumutul drumurilor de fer ung.	134.75	134.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.50	91.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.50	110.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	95.80	95.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	98.40	98.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	98.—	97.—
Obligațiuni urbariale temeșane	97.50	97.25
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	97.75	97.—
Obligațiuni urbariale transilvane	98.25	99.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decime de vin	97.25	97.50
Sorși unguresci cu premii	119.50	119.—
Sorși de regulara Tisei	111.30	111.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	77.25	77.25
Datorie de stat austr. în argint	78.05	77.75
Renta de aur austriacă	95.55	95.75
Sorși de stat dela 1860	131.25	131.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	825.—	823.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	325.25	324.50
Acțiuni de credit austr.	327.80	327.70
London (pe polița de trei luni)	120.50	120.80
Seriuri fonciari ale institutului „Albina”	—	99.50
Argint	—	—
Galbin	5.67	5.66
Napoleon	9.58	9.56
100 marce nemțesci	58.90	58.75

Nr. 115.

[110] 2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Vima mare ppresbiteratul Dejului prin moartea fostului preot Petru Micu, pentru ocuparea acesteia se deschide concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman”.

Emolumentele împreunate cu această stațiune de paroch sunt următoarele:

1. Folosirea cimiteriului.
2. Dela 120 de familii bir anual a 1 fl.
3. Dela tot atâtea familii câte două zile de lucru cu palma.
4. Venitele epatrafrului.

Doritorii de a concura la această stațiune de paroch sunt avisați, suplicile lor de concurs instruite în sensul statutului organic și al regulamentului congresual pentru parochii a le aterne la subscrisul Oficiu în Cs. Giurgesti p. u. Reteag până la termenul sus indicat.

Cs. Giurgesti în 17 Iunie 1882. În conțelegere cu comitetul parochial.

Constantin Bodea m. p.,
adstr. ppresbiteral.

Nr. 113.

[107] 3—3

CONCURS.

Pentru comuna parochială gr. or. de clasa III. din Zlasti, în protopresbiteratul Hațegului, în urma rezoluțiunei Prea veneratului Consistoriu archidiececan din 6 Aprilie 1878, Nr. 840, — se deschide din nou concurs, până la 26 Iuliu a. c.

Emolumentele sunt:

- a) Cuartir natural;
- b) folosirea porțiunei canonice 6 jugere: pământ arătoriu, fenaș și viă;
- c) Birul preoțesc dela 90 fumuri câte 1 fl. v. a. în bani;
- d) Tacsele stolari statorite în sinodul parochial ținut la 23, Aprilie a. c.

Toate aceste computeate la olaltă dau un venit preste 300 fl. v. a.

Doritorii de a compete la această parochie, au a-și aterne suplicile lor la subscrisul, instruite în sensul prescrișelor din „Statutul Organic” și a regulamentului congresual din 1878 pentru parochii.

Hațeg 25 Maiu 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial
Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. 28.

[109] 3—3

CONCURS.

După ce și în urma ordinăciunei consistoriali din 19 Septemvre 1881 Nr. 2494 B. nu s'a putut face alegere de paroch la Doboli inferiori, așa se escrie din nou al 3-lea concurs pentru ocuparea vacantei parochii Doboli inferiori cu filia Ilyefalu de clasa III cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele sunt.

1. Dela 56 familii câte o clai de grâu.
2. Dela 28 familii din materă, și 11 familii din filiă, câte o ferdela cucuruz sfărmit și una de oves.
3. Dela 28 familii mestecate din materă și dela 15 familii mestecate cu alte confesiuni din filiă câte o jumătate ferdela cucuruz sfărmit.
4. Stola indata și anumit cea statorită în sinodul parochial ținut în 16/28 Iulie 1880.

Doritorii de a compete la această parochie au a-și adresa petițiunile lor instruite în sensul „Statutului Organic” și al regulamentului congresual din anul 1878 la subscrisul până la termenul sus amintit, dela cari se cere se cunoască și limba maghiară.

Brașov în 17 Iunie 1882. În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

ad. Nr. 180. 1882

[111] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia gr. orientală Stenea de clasa III se escrie prin această concurs cu termenul de 30 de zile dela publicarea primă în „Tel. Rom.”

Emolumentele sunt:

1. Dela fie care familie câte două zile de lucru;
2. Dela fiecare familie una ferdela (mesură vechi) cucuruz sfărmit.
3. Folosirea cimiteriului.
4. Venitele stolari.
5. Lemne de foc câte are lipsă din pădurea comună.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și aterne petițiunile lor instruite în sensul prescrișelor Stat. Org. la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiiului.

Stenea în 17 Iunie 1882.

În conțelegere cu oficiul ppresbiteral.

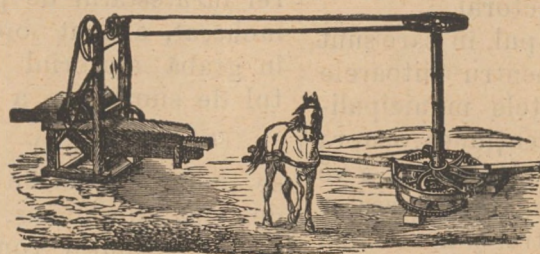
Comitetul parochial.

Turnătoare de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote noue, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanță pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coroane) de lemn, ferturnat și făurit; astfelu construite, că după ce sunt usate pe o parte se poată fi învîrtite ce înlesnire în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Avis pentru posesorii de pământ și agricultori!

Mașine de înlătit cu vapor, mașine de înlătit de mână și de cai, ciure (Trieure) de sortat și venturat, mașine de ales, pluguri schimbătoare de Hohenheim (construcțiunea cea mai nouă) precum și tot felul de alte mașini și alte părți întregitoare recomandă pe lângă alte prețuri de concurență Ferăria lui

Andrieu Török,
în Piața-mare, în Sibiu.

Esposițiune permanentă de acestea se află în casa proprie, Poarta Cisdădiei (Piața casarnei) vis-a-vis de casa vamei.

Fabrica se află în casa lui Pavel Giebner pe Soldiș Nr. 38—40, unde se fac toate reparaturile și lucrările de construcțiune cât se poate de eftin.

[99] 6

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai întins, mai puternic și mai adânc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot în greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scaune din fer făurit pentru clopote solide și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru oroloage și toace din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construiesc clopote și pe lângă plătierea făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna în magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și prompt se recomandă

Antonie Novotny.

[46] 6—6

Timișoara, Fabrică.

[112]

2—3

Numai odată

se ofere o ocaziune așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinsă și Elveția. Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în masse, care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care e cea dintâi și cea mai însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi cu vânzarea fabricatelor sale. Acestea așa numite oroloage de buzunariu-Washington sunt cele mai bune de pe lume, sunt foarte elegant gravurate și înfrumșate și lucrute după sistemă americană.

Toate oroloagele sunt repassate (esaminate) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin această în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mantă de cristal, regulate cu acurateță estra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 ancore esemplare de lucis din argint, pe 15 rubinuri cu cadranuri în email, arătător de secunde, sticlă lată de cristal, mai nainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul, toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindre înfrumșate în capsulă de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai nainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unul.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiul monetariu c. r. pe 18 rubinuri, afară de aceasta aurite prin electricitate, foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

1000 oroloage remontoire-Washington de buzunariu din argint greu și veritabil de 13 loți probat la oficiul c. r. de punciare, de lângă garanție severă repassate pe secundă, cu mecanism de nickel așa încât oroloagele aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Oroloagele aceste au costat mai nainte fl. 40 și astăzi se capătă cu prețul fabulos de eftin numai cu fl. 20. Afară de acestu lângă fie-care orologiu se dă grătit un lanț, medalion și cutie de catifea

1000 oroloage pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinuri, mai nainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 oroloage remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai nainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 oroloage de părete cu încadratură de email cel mai fin și cu mecanism de sunat, mai nainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unul repassat.

650 oroloage destepătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile și ca oroloage pe masa de scris, mai nainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în căsuli înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta zi, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imponente; de oare-ce un astfelu de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndoit-se nu lipescă astfelu de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfelu de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință. Oroloagele aceste costau mai nainte fl. 35, acum numai fabulosul preț escepțional de eftin de fl. 15.75 unul.

Comandând cine-va oroloage pendule are se adauge și o arvună.

Adresa:

Desfacere de oroloage

a
Fabriciei de oroloage Fromm.
Viena Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.